

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felelős szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes eszméi ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landoemann Miksa és Társai, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk.

Petőfi emlékezete.

Sátoralja-Ujhely, augusztus 1

Ünnep volt, méltó az ünnepelt dicső emlékéhez. Egy egész ország visszhangzott Petőfi nevével. Gyönyörrel merengtünk el költészetének varázsában. Mintha rég eltemetett vágyak ébredtek volna bennünk, mintha lekünk melyéből friss rügyek fakadtak volna: amelynek táplálékot a szabadság, hazaszeretet és a szerelem adott. Felemelő, fenséges és szent ihlet ülte meg az igaz hazafiak minden nemes eszményért lelkesedni tudó lelkét. A fehéregyházi csatásokon végigömlött nap sugar perzselő heve lángba borította az ország szívet. Ott futott össze azon a napon a magyar haza testének minden vércsatornája. Azután visszaömlött onnan a lelkesedés árja a polusokba: egész országban zengett a hozsánna.

Hozsánna, a melylyel halhatatlan költőnk dicső emlékének áldoztunk.

Az ország nagyjai, a képviselőház, a kormány, a sajtó, törvényhatóságok, városok, kaszinók, egyetemek, a börze, az iparosvilág, munkások, gyermek és minden nemes szív, minden őszinte igaz hazafi ünnepelt. Együtt versenyeztek az ünnepelés nagyszerűségében, kiki részt akart venni a koszorus költő magasztos szellemének dicsőítésében. Büszkén hirdettük, büszkén

emlegettük az ő nevét, amely hazánkra, a külföld színe előtt dicsőfényt sugárzott. Csodálja őt egy világ. Őt, a ki nekünk egy világot ajándékozott. Egy világot, a melyet ő gyújtott fel előttünk, világot, amelylyel irodalmunkat addig meg nem közelített piederstálra emelte.

Mikor pedig mindezeket büszkén és áhitattal írjuk le, meg kell mártani tollunkat a keserűség csepjeiben is. Nem tennők ezt, nehogy a nemzeti kegyelet szentségét megromsuk. De kénytelenek vagyunk, nehogy a krónikás valaha a tények meghamisításával téves teljegyzt tegyen. Álljon itt örök emlékül a késő nemzedékek részére, hogy létezett széles e szép hazában egy dicső multu vármegye és ebben a vármegyében egy szép multu város, amelynek fővezetői és előjárói egy szem virágot, egy szál embert sem küldtek le Petőfi sírházhoz. Olvassák e sorokat méltó érzéssel: mert itt ebben a városban közművelődésügyi bizottság is volt, a mely — politikai devalvációval — visszaretent Petőfi emlékezetének ünnepelésétől. Pedig a város méltó módon akarta megünnepelni koszorus költőnk halálának 50-ik évfordulóját — így írta a »Zemplén«. Hát méltó módon ünnepelt: azaz sehogy.

Milyen különös játéka a sorsnak és milyen véletlen humora az eseményeknek, hogy éppen ebben

a vármegyében ringatták II. Rákóczy Ferenc és Kossuth Lajos bölcsőjét.

Petőfi ünnep Sátoralja-Ujhelyben.

— Saját tudósítónktól. —

Sátoralja-Ujhely, július 31.

Vasárnap délelőtt ragyogó napfényben ébredt Sátoralja-Ujhely városa. Ünnepi áhitat ült az arcokon, a középületeken nemzeti zászló lengett. Szinte idehangzott az országszerete felhangzó nyüzsgés, a melylyel minden kis faluban a kunyhótól a palotáig ünnepléni készült egy büszke nemzet az ő halhatatlan költőjét, dicső szabadságharcunk martírját: Petőfi Sándort.

Mintha minden női szemből az ő bübajos szerelmi dalainak reflexe csillant volna elő, mintha minden piros leányajk az ő édes verseit mormolná, mintha tele volna a sziv hazaszeretet és szabadság szépen zengő igéivel, olyan csodálatos láz szállta meg azon a napon minden magyar honfi és honleány szívet. Hiába próbált hidegséget árasztani erre az ünnepre a lakaj-oppontitás: ez nem sikerült.

Vasárnap délután a »Bock« kerthelyiségében olyan díszes és nagy közönség gyűlt egybe, amilyet Ujhelyben még alig láttunk. A szakadó eső sem tudta visszatartani a lelkes közönséget, eljött az Iparosok Önképző Egyesülete nek Petőfi-ünnepélyére, hogy együtt ünnepeljék a magyar nemzet ragyogó csillagát.

Egész napon át gyönyörű idő kedvezett, közel az ünnepély megkezdése előtt megeredt az eső, a mely beszorította a közönséget a kerti nagyerembe. Később az ünnepély folyamata alatt ki-

derült az ég, mintha onnan felülről mosolygott volna le a költő szelleme, hevével eloszlatva a hideg komor fellegeket.

Pontban délután 5 órakor zsufolásig megtelt a kerthelyiség, a nagyeremben alig lehetett mozdulni. Kévéssel azután rázendítette a dalárdá a Hymnuszt, a morajló nyüzsgést firtelen áhittatteljes csend váltotta fel. Csak akkor zugett fel az »Éljen« amint *Matolai Etele* a mely csendben szólan kezdett és a következő nagyhatású beszédet mondotta:

Tisztelt ünneplő közönség!

Egy félszázada — 50 éve lesz holnap, hogy hazánkat, nemzetünket kettős nagy csapás érte: a hatalmas elenségs megsemmisíté Segesvárnál Erdélyi hadseregünket, — és ezen ütközetben vesztettük el Petőfit.

Nem lehet ez alkalommal feladatomban bővebben fejtegetnem, mily csapás volt Erdélyi hadseregünk szétveretése; elég röviden mondanom, hogy — nem számítva a szétszórtan működő apró csapatokat — három hadseregünk — a Dunai, Tiszai és az Erdélyi közül ez utóbbi volt, a mely legtöbbet szenvedett, legtöbb vért ontott, legtöbb csatát vívott, — és épen ez semmisült meg Segesvárnál.

De miért van hát az, hogy azon napnak, melyen egy egész hadseregünk veszett el, — félszázados hatalmas mégis csak egy embert ünnepelünk? Igen — egy embert, de az — *Petőfi Sándor volt!*

Ki ne tudná e díszes közönségben ki volt Petőfi? Bizonyára mindannyian épen jól tudják mint én, — tudja az egész művelt világ — hogy ne tudná hát minden magyar? Mit mondhatok tehát én róla a magyar közönség előtt. Igaz — hogy igen kevesen lehetnek Önök közt uraim, a kik *látnak*

TÁRCA.

Hűség!

A „Felsőmagyarországi Hírlap“ eredeti tárcája.

Írta: *Pásstor Aranka.*

Vigan vannak Peti gazda házában, Lakodalom folyik ottan javában, Messze szállott fejük fölül a ború Szép menyasszony mért is olyan szomorú.]

Cigány fiuk vigan huzzák a nótát, El nem unják, napestig is hallgatják; Táncot járnak kiválóság-virradtig, Szép menyasszony miért is nem nyughatik.]

Bús temető éjfélen át elhagyott, Szél sem veri, nem lengti a lombot, Lehajló ág tövisbokrot eltakar, Szép menyasszony egyedül itt mit akar.]

Tüske tépi nefelejtéskék pártáját, Megakasztja lenge babos ruháját, Beleakad magányos sír fejjára, Szép menyasszony sirva borul reája.

Nem vagyok én, nem leszek én hütelen, Boldogságban csak itt lesz jó énekem, Ne bántsd szellő koszoromat, pártámat, Menyasszonynak szép halottnak jól állnak.]

Nem engedték, hogy a tied lehessék, Másé bizony Isten látja nem leszek,

Én kedvesem! sírba vitt a búbanát! Hű maradok, elmegyek én utánad.

Jázmínbokor virágzik a sír felett, Megöntözte forró könnyü eleget, Jázmín illat olyan erős, kábitó, Elszunnyadni örökre ott olyan jó.

Búsan vannak Peti gazda házában, Szép halottat most síratnak javában, Belezuóg a sötét éjfel vihara, Hű maradatl, boldog leszel szép ara!

Itáliai impressziók.

Írta: *Erényi Nándor.*

A VEZUV.

A Vezuv! Mindig és mindenütt, egész Nápoly és környéke felett ott lebeg a vén büös, a hatalmas füsttől óriás: a Vezuv! Este, még ágyamból is, melyből kiláttam a végtelen tengerre és a Vezuvra, mindig csak az örökké füsttől, lángoló hegyet bámultam és reggel első tekintetem szintén hozzá fordult, ha ugyan a derekától kezdve föl csucsáig nem volt felhőtengerbe burkolva. A halvány, sárgásbarna füstfelhő színet nélkül ott kavarog csucsá fölött és hosszú kígyózó folyamban kerül le egészen ide, Nápoly felébe. Sohasem hittem, még csak nem is mertem reményleni, mikor pedig már ott voltam a lábánál, Porticiban, hogy én valaha felkerülök a láva közelébe, vagy pláne a kráter pereméhez. Borzasztó és ször-

nyűgös még csak el is gondolni! És mégis megtörtént, sőt még csak nem is sok fáradsággal. De annál több borzalom, kétség és szomorúság közepette.

Buja, délví, pazar növényzet között vezet a három órai kocsit fel a Vezuvra. Szélid emelkedéssel hagyjuk el egymásután Porticit és Resinát, melynek nyüzsgő, eleven és bűzös piaca alatt nyúszik mélyen a föld alatt egy egész eltemetett város: Herculanum. Sulyosan megrakott gyümölcsfák, narancsok és citromok között huzódnak a sötét szőlő-gerezdek, melyeken terem a Vezuv tüzéből a »Lachrimae Christi.« Ugy éreztem magam órák hosszágig, mintha egy istenlédotta ligetben járnék. Aztán egyszerre, hirtelen, minden átmenet nélkül változik a kép. A kocsis gyors fordulattal elhagyja a zöld és sárga tájat és — a láván vagyunk. Kocsisunk mosolyogva hátrafordul és figyelmeztet: »Signor, il lava!« Sötét, piszkos, barna, majdnem fekete területen járunk. Körülöttünk, előttünk, mögöttünk, valóságos kis hegyekben tornyosul a megsziklásodott lávafolyam. Szinte látni az áramot, a mint nyugodt, csendes folyással hömpölygött alá egykoron vastag patakokban az eleven cseppfolyós tűz és úgy tetszik, mintha egyszerre, pillanat alatt keményedett volna sziklásilárdá. És rövid percek múlva, bármerre is tekintünk, nem látunk egyebet, mint sötét barna lávatömeget. Az ut, melyen haladunk fölfelé, a lávába van bevájva, ott tornyosul közvetlen mellettünk, előttünk és alattunk a bor-

zasztó elem, melyhez fogható nincs sehol a világban.

Csendes szomorúság és félelem ülte meg a lelkemet. Órák hosszágig koccogtunk kocsink a megkövesedett láván, mindenütt meredeken fölfelé, lehetetlen volt a szorongó érzésektől szabadulni. Pedig csak egy tekintetet kellett hátrafelé vetnem és megajyllt előttem a világ legszebb panorámája: Nápoly, félkör alakban övezte a tengeröblöt. Mint egy ószesszurogott óriás, olyannak tetszik fentről a város; a tenger, mint egy leterített ezüst lappel, nyugodtnak, csendesnek látszik innen felülől. Mélységes csend teszi a hangulatot még szomorubbá, sehol emberi hang nem hallatszik, csak a lovak patkói kopognak a lávaúton... Végre messze fölöttünk kibontakozik a felhőkkel egy piciny házítkó: a nagy Vezuv-hotel. A csucsat és a kráteret cseppet sem látni. Áthatlan, sűrű köd és felhőbe van burkolva minden, a mi ott, a hotel fölött még következik.

A lávatenger pedig hűségesen kísé bennünket nyomon. Már elhagytuk kocsinkat is és hegyes, rögös, sziklás uton kapaskodunk egykor föl, föl a felhőig. Nápoly és a tenger mindig kisebb és kisebb lesz, már szinte szédület rá visszatekinteni.

Egyszerre csak megcsapja arcunkat egy fagyos lehellet. Ruhánkra mindjában rakódnak le a tühégyű vizes, jeges cseppek és összebörzongünk. A »Funicul« állomásán vagyunk. Mindössze talán tíz méternyi távolságba láthatunk

Petőfi: én láttam ugyan, de azért még sem tudok róla többet mint Önök uraim! Tudjuk, hogy ő ember volt, hogy magyar volt, hogy költő volt, hogy vitéz harcos volt.

Azt mondtam az imént, hogy ember volt, de Önök erre azt mondhatják, hogy ezzel semmit se mondtam, hiszen mi is midannyian emberek vagyunk. Igaz! de a kiben az önzés soha meg nem nyilatkozott, — aki ember és ember között rang, vagyon, születés, vallás, nemzetiség szerint soha különbséget nem tett, de a kinek eszménye, — szíve legfőbb óhajta az volt, hogy ember embernek ellensége ne legyen, de minden ember boldogan és békében éljen egymás mellett — azt kívánólólag nevezhetjük *embereknek*, — habár magunk is azok vagyunk, mintaképp vehetjük, hogy mi is a szónak ily némes értelmében akarjunk *emberek* lenni.

De nem akarok félre érteni, nem akarom a hazátlan világ-polgárságot dicsérni, vagy éppen Petőfit ilyennek festeni. Ember volt ő, de *magyar ember*, a ki hazáját a rajongásig szereti, a kinek minden gondolata, szíve minden dobbanása, lelke leghőbb vágya az volt, hogy magyar hazánk boldog legyen, s azért mondtá, mikor a börtöl érzett némes mámorában boldognak képzelte hazáját:

»Ekkor így látom hazámat
Amint kéne lennie,
S ha mig részeg vagyok
Boldog volna a hon csakugyan:
Bár örökké kéne élnem,
Fiuk! nem láthatna engem
Soha senki józanon!»

Ime versben szólatattam meg, tehát ő költő is volt; még pedig lánglelkű költő, a kinek minden verséből, minden sorából, minden szavából melegen lehel reánk a legnemesebben érző ember, a hazáját hön szerető magyar, — a nagy költő, a kinek művei nem csak minket — a vele egy nyelvet beszélő honfi társait gyönyörködtettek, lelkesítettek, nemesítették, de a világ minden művelt nemzetétől visszhangra találtak, nemzetünkre dicsőséget hoztak, mindannyiunk büszkeségére lettek.

— Vége *vitéz harcos* is lett Petőfi; mert habár némes szíve — mint előbb mondtam — arra vágyott, hogy minden ember boldogságban és békében éljen egymással: de magyar szíve vérebén forrt egy régebb vitéz költőnek elve: »Ne bántsát a magyart!» és a mikor csakugyan bántották, fegyvert fogott

és azon hadsereghez csatlakozott, a melynél a legtöbb veszedelmet látta, amelynél a legtöbb vér folyt. Más költők is énekeltek, hogy a hazáért meghalni szép és dicső dolog, de ő mondatához szigorúan következetes volt és azon veszes napon, melyen erdélyi hadseregünk szétverettet, elvérzett ő is, — elvesztettük őt, a lánglelkű ifjú költőt, a ki különben még ma is élhetne és 50 év alatt mennyivel gazdagította volna irodalmunkat! . . . Igaz, — akkor nem ünnepelők őt ma, mert hisz épen halála által dicsőült meg ő. Ezért mondtá Coppée Ferenc francia költő, midőn néhány honfitársával koszorut tett a Petőfi szobrára: »Te hazádnak énekelte, hazáért haltál meg — testvér — nem szánkozom sorsondod, de irigylem azt.» — Hiszen ő maga el volt határozva életét is feláldozni hazájáért, sőt kívánta épen e nemét a halálnak, és megírta 2 évvel és el is szavalt a 2 nappal halála előtt:

»Egy gondolat bánt engemet,
Ágyban, párnák közt halni meg;
Lassan hervadni el mint a virág,
Amelyen titkos féreg foga rág;
Elfogyi lassan, mint a gyertyaszál,
Mely elhagyott, üres szobában áll.
Ne ily halált adj Istenem!
Ne ily halált adj énnekem.

Ha majd minden rabszolga nép
Jármát megunva sikra lép:

Ott essem el én,
A harc mezején,
Ott folyjon az ifjú vér ki szivemből,
S ha ajkam örömteli végzása zendül,
Hadd nyelje el azt az acéli zőrej:
A trombita hangja, az ágyu-dőrej:
S holt testemen át
Fújó paripák
Száguldjanak a kivivott diadalra,
S ott hagyjanak engem összetiporva!»

Hazám, nemzetem reménye, ifju nemzetek! Olvassátok és — ha kell — kövessétek Petőfit!

Hatalmas éjjennel üdvözölte a közönség a kegyeletes szép beszédet. Legkedveltebb szónokának minden egyes szavát gyönyörrel hallgatta a közönség.

Id. Bajusz József nagy tüzzel, remekül szavalt a Petőfi Sándor »Nemzetemhez« című költeményét. — A végső pontnál »Levél Petőfi Sándorhoz a mennyországba« saját költeményét szavalt a népszerű öreg ur, a nála megszokott páthoszszal.

el, ott, tovább, minden köd, nedves, jeges felhő . . . Ki tudja, mi következik ottan? szótlanul félelemmel teli lélekkel és borzongva a hidegtől ülünk be a »Fumiculi« ferde kocsjába, amely felröpi a kráterhez. Szemünk előtt me-redezik a majnem függőleges vaspálya és nem vagyunk képesek elhinni, hogy mi oda élve feljutunk. A látványt alakul hamusvitataggá, Sima, puha, süppedő hamurétegen járunk már itt, a mely szinte égési a talpukat. Fenséges és borzasztó érzések szorongatják a torkomat, szóli akarok és nem tudok. A kénzsong köhögésre ingerel és didergem a hidegtől. Kocsi vezetőnek mosolyogva rám teríti vastag, kék bundáját, a villamos csengő megberreg, kúrtszó hallatszik és a kocsi megindul.

Mintha repülénék egyenesen föl a végtelenbe, ködön, jegen, felhőkön keresztül. Egy perc alatt eltűnik minden és benne vagyunk a szürke, vastag, felhőben, mely nyomja a mellünket. Nem tudunk sem érezni, sem gondolkozni, sejtjük, hogy örült gyorsasággal sejtjük a felhőket és emelkedünk. Egy negyed óráig tart a világlás az a rémület és mégis örökkévalóságnak tetszik. Végre zökken a gép és megállunk.

Lépni is alig bírtam. Nyakamban éreztem a vastag bundát, fojtogatott a köd és a kénzsong és nem láttam három lépésnyire sem. Csak éreztem, hogy két erős kar támogat és hogy lépésön megyünk fölfele. Itt tértem csak magamhoz. A sűrű köd mintha küssé

megszakadt volna, 10—12 férfialak kö-zedtek felénk és vastag köteleket nyújtottak felénk, melyekben megkapaszkodunk. Ugy huztak, vontak fölfele. Sem időről, sem térről itt nem volt fogalmam. A lábaim akadoztak és belsűppedtek a meleg hamuba. Mentem, mentem fölfele, gondolat nélkül szedgettem a lábaimat és már nem törődtem semmivel.

Megállottunk. De csak egy percre, Aztán ismét megindultunk, de már nem a saját lábainkon. Négy ember által emelt hordszékben ültem. Magasan a válluk felé emeltek, megörnyedve poroskáltak, bukdácsoltak előre a forró hamuban. Ez a helyzet más körülmeny-ek között bizonyára nagyon nevétség lett volna. Mikor hirtelen, szó nélkül, hangtalanul, csak vezetőnek néma intésére, a magasba emeltek, nem állhattam meg, hogy fel ne kacagjak. De csak egy pillanatra. A másik pillanatra már ajkamra fagyott a kacaj és könnyes szemekkel, összezugorodott tagokkal ültem ott fenn, a magas gyaloghíntő tetején, reszkettem és a fejem lögött jobbra-balra, a nint embereim hol jobbra, hol meg balra dűlögöztek.

Majd ismét leszállottunk és gyalog kapaszkodunk fölfele. Hirtelen az egyik vezető mellém ugrik, egyik karját karomba ölti a máksikál pedig a nyakamat fogja át. Megremegetem.

Szólni akartam és nem tudtam. Fojtó kengőz vett körül, usogást, zugást hallottam magam előtt és megcsapta arcomat egy forró tüzes áramlat.

»Petőfi 50 éves évfordulójára.« Ez volt a címe Fejes István igen szép alkalmi költeményének, amelyet *Rohoska* József református lelkész az ő gyönyörű orgánával, sok melegséggel, felemelő hatással szavaltta el.

Ezután *Bíró* Pál, lapunk felelős szerkesztője mondott lelkes beszédet, a melynek hatását egy hang, holmi közbeszólással zavarni akarta, — megfontolva szándékozván az ünnep nagyszerűségét. Ez azonban örövendetesen nem sikerült.

Szóllási Endre szavalt a még igyekezett Petőfi »Egy gondolat bánt engemet . . .« című rapszódiját.

Az egyes szavazatok és beszéd közben énekelte el a dalárda az »Int a zászló . . .« csatadalt és a »Rákóczy indulót.« Ma különösen elemében volt a dalárda, sok tüzzel és lelkesedéssel énekelte a hazafias dalokat, a Rákóczi induló hangjai a szabadsághalál kegyeleti ünnepéhez méltó hatással voltak. A közönség szinte utána dudolta a gyújtó magyar dallamot. A hangulat emelkedett volt.

Derült alkonyban oszlott szét a nagyszámú közönség. Félóráig is megtartott míg a hölgyek és férfiak hosszu sorait kivonultak a kerthelyiségből, ahol azután még együtt maradt a dalárda, az Iparosok Önképző Egyesülete és az ünnepelő közönség egy része. — Az ünnepélyről a következő táviratot küldték *Jókai* Mórhoz és *Bartók* Lajoshoz:

Jókai Mór
Budapest.

Petőfi emlékének dicsőítésére egybegyűlt ezernyi hazafias közönségünk lelkesen hódol Neked, a »Dicsőült« lelke jobb felének, az élő halhatatlannak. — Tanítsd a magyart és regélj ő róla, magadrol és a hihetetlenül nagy időkről még soká, igen soká! Fogadjátok méltóságod szíveink hódolatát:

Hericz Sándor, Matolay Etele
iparosegylet elnöke.

Bartók Lajos
Segesvár.

Tied, tied, jó Petőfi!
Hazád szíve-lelke.
Sirod körül leborul ma
Egész magyar népe.

Kossuth bölcsőjéből száll az üzenet,
Rákóczy földjéről csók a sírhalmadra.

— Messieurs, le crater! — mondja vezetőnk és köhögésbe ful szava. Mindnyáján köhögünk és tüszögünk. Alig lehetett pár lépésnyire látni, köd- és felhő foszlányok uszkáltak, némelyik, nagy darabban, valósággal végigsüvített melietünk . . . A vesuv kráterének szélén állottunk! Mindegyikünk feltő gondossággal ölelt át egy-egy ember, mert csak egy lépést kelle tennünk és bebukunk a szédítő, suszorogó forrongó pokolba!

Igen, a pokolba! Csak a Dante pokla olvasásakor érezhetjük halvány mását azoknak az érzéseknek, a melyek a Vesuv kráterénél megborzongattak. Tellejesen elszakadva érezzük magunkat a nagy világtól, s mindattól, a mi bennünket az élethez fűz, nem mintha más világban volnánk, hanem, mintha más elemében mozognánk és nem érezzük, hogy lábunk alatt mégis csak a föld mozog. Próbáltam érezni, igyekeztem rendezni gondolataimat, nem sikerült, itt a rettenetes pokolszaj küszöbén, bezívja a gyilkos kengőzét, képtelen voltam másra gondolni, mint a borzadályra, mely félelmetességében is fenségesen ülte meg a szívemet, lelkemet. Csak pár percet töltöttem a Vesuv kráter mellett, de a pár perc marad életem leghatalmasabb, legborzasztóbb és legfenségesebb emléke!

Miénk e két csillag s te Petőfi a harmadik!
Hármatok fénye a földet beragyogja.
Nektek ünneplők, lelkes ölelésünk!

Ezernyi uhelyi közönség nevében:
Hericz Sándor, Matolay Etele,
iparosegylet elnöke.

A vidéken.

Tokaj. Vasárnapon zászlótengerben uszott a város már kora reggel. A főtéren a város intelligenciája lélekemelően szép és lelkes Petőfi ünnepet rendezett. A polgárság óriási részvétele mellett folyt le a magasztos ünnep. A megnyitó beszédet *Szekély* Farkas dr. tartotta. Nagy hatással voltak szavai, amelyet erősen megéltünk. Az ünnepi beszédet dr. *Engel* Jaltab ügyvéd mondotta, a szép és magvas beszédet lelkes tetszéssel fogadták. *Paulay* elszavalt a »Talpra magyart« tüzzel, lelkesedéssel. *Ábrányi* Emilnek ez alkalomra írt remek költeményét is felemelő hatással szavalták, az ünnephez méltó, lelkes hangulatot kelteve. Este nagy lakoma volt a nagyvendéglőben, a hol többek közt *Bernáth* Béla dr., a kerület képviselője igen szép beszédet mondott.

Varannó város és környékének közönsége is lelkesen ünnepte meg Petőfi halálának 50-ik évfordulóját. Az ünnepély este 9 órakor kezdődött nagy számu hallgatóság előtt. Először a *Hymnus*ot énekelte el egy vegyes kar, a melyben hölgyek is részt vettek: *Antalóczy* Margit, *Füzeséry* Berta és *Sarolta*, *Gaal* Sarolta, *Guses* Ferenczné, *Udvardi* Viktorné *Werner* Emma és *Zseltvay* Ida. A megnyitó beszédet *Kezrekes* Pál mondotta. A hazafias szép beszéd nagy hatással volt. Petőfi gyönyörű költeményét »A hazáról« *Spira* Hermann szavalta megal páthoszszal. *Füzeséry* Elza *Gaal* Ferencőt játszott egy »Magyar rapszodiát«. A magyar zene motívumait kitűnő technikával, szépen játszotta. A közönség lelkes ujjazása után megtöltötte a számot egy másik rapszodia kis részletével. Azután *Rosenberg* István olvasta fel szépen *Szömlő Gyűző* »Petőfi élete és költészet« című tartalmas művecskét. Énekeltek még Petőfi népdalokat. Érdekes pontja volt az esztnek dr. *Várady* Antal melordráma »Petőfi a Hortobágyon«. Szavalt *Heiman* Károly, zongorán kísérte *Kassziner* Árpád. Volt még lelkes szavalt és felolvasás. A szótartó énekelte el gyújtó hatással a vegyes kar. *Füzeséry* Pál Varannó város jegyzője rövid szavakban köszöntetét fejezte ki a város nevében, a szünidőn át Varannó tartózkodó tanuló ifjúságának a sikerült ünnepélyben való részvételükért.

Az ünnepélyre szóló belépti jegyekért befolyt tiszta jövedelmet fele részben a Petőfi házra és a varannói kisdudóvá javára fordították, a bevételről lapunk következő számában hozunk nyilvános nyugtatványt.

Homonna. A református templomban vasárnap Petőfiének, a magyar nemzeti eszme képviselőjének, a magyar nemzeti Géniusz megtestesülésének emlékére nagyszámú ünneplő közönség előtt *Réz* László ret. lelkész hazafias istentiszteletet tartott.

Szerencs. A »Szerencsi Nemzeti Szövetség« vasárnap délután 5 órakor a román kath. új iskola épületében lélekemelő Petőfi ünnepet rendezett emlékbeszédekkel és lelkes szavatokkal. Az ünnepen nagyszámú hölgy és férfi közönség és az ifjúság szép számban vett részt.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

— **Rendkívüli vármegyei közgyűlés** volt a megyeháza nagytermében *Molnár* István főispán elnöke mellett a múlt hó 31-én, a mely a legnagyobb csendben, minden nagyobb érdeklődés nélkül folyt le. Egyedül *Sátoraj* Uhelyi rendezett tanácsu város fogyasztási adópótlék szedhetése tárgyában alkotott szabályrendeletet hagyták jóvá. Ezzel a fél óráig tartott közgyűlést berekesztették. A közgyűlésen jelen voltak: *Dókus* Ernő és *Molnár* Béla orsz. képviselők is.

HIREK.

báró Vécsey Sándor. †

A gászjelentés következőkben adja hírül báró Vécsey Sándor halálát:

„Báró Vécsey Alajos és gyermekei: báró Vécsey István, László és Mária; báró Vécsey Béla és báró Vécsey Alfons maguk, családjuk és az egész rokonság nevében mély fájdalommal jelentik a szeretett testvére, illetve nagybátyjuk h.-vécei és hajnalkői báró Vécsey Sándor csász. és kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos, Zemplénvármegye bizottsági tagja és földbírókosságnak, f. évi július hó 30-án esteli 11 órakor, életének 62-ik évében, a haldoklók szentségének felvétele után történt gyászosan elhunytát.”

Zemplénmegyében mindenfelé mély megilletődéssel értesültek báró Vécsey Sándor Zemplénvármegye volt főispánjának haláláról. 1837. december 26-án született, miután a zemplénmegyei főispáni széket itt hagyta, helyettes intendants lett a m. kir. operaháznál. — 1894 óta József főherceg főudvarmestere és valóságos belső titkos tanácsos volt.

Példás becsületességgel megfutott pályára Vécsey Sándor báróé. Puritán jellem volt, a szó legigazibb értelmében. Nemes szív és végtelenül szelíd egyszerűség jellemezte minden ténylegét. Mióta szerdahelyi földbirtokos, rendkívül sok jót tett az ottani szegény nép és Szerdahely érdekében. Hirtelen halálát meghűlés okozta, úgy hogy a pár nappal még életerős ember alig két napi szenvedés után hunyt el.

Ma délelőtt 9 órakor temették el Szerdahelyen. Az elhunyt kívánságához képest egyszerű, méltóságjeljes volt a temetés. A szerdahelyi templomban Bányász Ödön családi plebánus nagy segédlettel szentelte be a koporsót. A templomban a koporsót a gászoló család, a rokonság és a vendégek egy része vette körül. Azután a gászoló közönség gyalog követte a koporsót a templom közelében lévő temetőig. A temetésen ott voltak: báró Sennyey Béla és Miklós, gróf Széchenyi Péter, László és István, gróf Forgách László és István, gróf Wengerszky Győző, gróf Berchtold Kázmér, gróf Péchy Kálmán, báró Redwitz, báró Uszlár Ottó és neje, Özv. báró Sardagna, gróf Zichy Géza és fia, gróf Desseffy Alajos és Dénes, gróf Mailáth József, gróf Szatmár Sándor és Gábor, báró Vécseyek, Szatmár Margit grófné udvarhölgy, báró Fischer Gusztáv és Lajos, gróf Hardenberg Béla, Lipthay Béla, Farkas Róbert és Szekeres Ödön prem. r. kanonokok, Lencz József plebánus, Dókus Ernő orsz. képviselő, Ambrózy Nándor és neje, Matolay Étele alispán, Dókus Gyula és László, Szervizky Ödön, Szerdahelyi Vince, Kossuth Lajos és neje, id. Bajusz József és fia, Schön Vilmos dr. ifj. Meczner Gyula, Thuránszky László, Barna Bertalan és számosan mások. *József főherceg* báró Vécsey Istvánhoz a következő táviratot intézte Alesztról: „Sándor bátyja váratlan elhunyt mélyen meghatótt, önnel és összes rokonaival osztom fájdalmakat és kérem Önt engemet a temetésnél képviselni. József főherceg.”

— **Személyi hírek.** Mailáth József gróf, báró Vécsey Sándor hirtelen bekövetkezett halálása miatt Balatonföldvárra tervezett útját megszakította, hogy a Vécsey báró temetésén részt vegyen. — *Meczner* Gyula földbirtokos Bártáról visszaérkezett városunkba. — *Meczner* Béla a sátoralja-njhelyi takarékpénztár vezérigazgatója ez idő szerint Igló-Füreden időzik. — *Szilágyi* Bertalan kassai kerületi csendőrségi parancsnok az elmúlt napokban városunkban időzött.

— **Eljegyzés.** *Ráglér* Jenő takarékpénztári könyvelő eljegyezte *Dolozselek* Margit kisasszonyt, Dolozselek Albert leányát Sátoralja-Ujhelyben.

Klausner Emil varannói kereskedő a múlt hó 30-án jegyezte el *Guses* Péter nyug. tisztartó Henriette leányát Varannón.

— **Áthelyezés.** *Daubner* Cyrillát, a Karolinum leánynevelő intézet főnöknőjét Ungvárra helyezték át.

— **A gróf Andrássy Gyula emléktáblája.** Még 1895-ik évben megindult Kassán a mozgalom, hogy gróf *Andrássy* Gyulának a nagy államférfinak, szülőhazát Kassa város lakossága egy megfelelő emléktáblával jelölje meg. A felhívásra Kassa város közönsége sietett adományait az emléktábla költségeihez hozzájárulni, az emléktábla bizottság pedig, *Péchy* Zsigmond főispánal az élén, már 1896-ban megvalósította az eszmét és *Miskovszky* Viktor tanár és akadémiai tag tervezete szerint megbizta *Bacsó* Andor kassai szobrászt annak kivitelével. Gróf *Andrássy* Dénes utjonnan fölépült díszes palotájának főutcái főbejárata felett lett a város közönsége által elkészített emléktábla egész teljességében elhelyezve, mely hirdetni fogja örök időkre Kassa város közönségének kegyeletét, a boldogult nagy államférfiurát! Az emléktábla ünnepélyes leleplezése pedig szeptember hó utolsó napján történtek, az új színház megnyitása és a Petőfi-ünnepély megtartása alkalmával, a melynek előkészítésére az emléktábla-bizottság, a társadalom közreműködésével mindent el fog követni, hogy az megfelelő ünnepélyességgel menjen végbe.

— **Lovagias ügy a Petőfi-ünnep miatt.** A B. H.-ban olvassuk: Hevesvármegye minapi közgyűlésén történt, hogy a képviselőtestület azt a határozatot hozta, hogy a segesvári Petőfi-ünnepre két küldöttet indít. *Kállay* Zoltán főispán ezt a határozatot így hirdette ki:

— Nincs erre pénz a vármegyének, meg is föllebbezhetném a határozatot, de hát nem teszem.

Fényes László hírlapíró, a miskolci 1848 című lap szerkesztője, élesen megtagadta e miatt a főispánt, a ki a cikk megjelölése után *Farkas* Kálmán és *Lissnyay* Tihámér által revokáló nyilatkozatot kért *Fényes* tőle. A hírlapíró azonban megtagadta ezt, a mire a főispán megbizottjai elégtételt kértek. *Fényes* László *Vaszkó* Emil dr. ügyvédet és *Gergely* István hírlapírót nevezte meg segédeinek. A megbizottak ma délután tanácskoztak. *Fényes* segédei kijelentették, hogy felük kész elégtételt adni. A lovagias ügyet mégis békésen intézték el, mert *Kállay* Zoltán segédei abban állapodtak meg, hogy nem látják szükségét az elégtételvévésnek, mert a cikk nem vonatkozik a főispán magán személyére, csak a politikájára.

— **Mulatságok.** A m. kir. dohánygyár munkásnői — mint már említettük — Sátoralja-Ujhelyben e hó 6-án a régi „Nyul” kerthelyiségében *Dandás* Aladár zenekara közreműködésével, a m. kir. dohánygyári szegény munkásnők gyermekeinek felruházására, jótékony célú zártkörű nyári táncvigalmat rendez. — Jegyek előre válthatók, a meghívó előmutatása mellett, a főtizedében és este a pénzturnál. Kezdeté este 6 órakor.

A m. á. v. sátoralja-njhelyi állomáshoz tartozó kára a helybeli árva házjára e hó 6-án „Bock” kerthelyiségében a gyártelepi és király-helmei zenekarok közreműködése mellett jótékony célú zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor.

A sátoralja-njhelyi általános ipartestület e hó 20-án Sátoralja-Ujhelyben a „Bock” kertben elagott és munkaképtelen iparosok felszólítására e napon rendezendő ipari munkakiállítás-kapcsolatban zártkörű táncszílyt rendez.

— **A kisdédők.** Talán nincs annál zavartalanabb, bájosabb élvezete embernek, mint mikor apró naiv gyermekek játékát és csacsogását hallgatja. —

Ilyen intellektuális édes élvezetben volt részünk a múlt hó 31-én. A kisdédő ez évi záróünnepélyére díszes hölgyközönség gyűlt egybe, gyönyörködünk az apró Titánok nagy számolási tudásán a kis Demosthenesek szavlati ügyességén, a játékuik elevevességén, a még naiv, de bimbóként felső, fejlődő értelmiségükön. Az eredményt fényes volt, amiért nagy érdem illeti Sztanykovszkyné kisdédővőnő. Az ünnepélyen jelent volt: *Patak* Miklós h. polgármester, *Hornyay* Béla, mint a felügyelő bizottság tagja és *Vágó* Gyula igazgató, mint a tanfelügyelő megbizottja.

— **Kunhegyi társulata.** Kunhegyi Miklós társulathoz — amely októberben és novemberben nálunk fog játszani — eddig szerződtek: *Rápolthy* Katinka drámai színésznő, a ki *Csóka* Sándor kecskeméti társulatánál működött és *Thury* Marika énekesnő *Jeszzensky* Dezső társulatától.

— **Próbabál.** Tegnap este zajlott le az évi szokásos próbabál, mint *Révész* Imre táncanfolyamának vizsgája. Ez alkalommal is szép számú növendéke volt az ügyes táncitanónak, a ki az egyes táncokban különösen az érdekes gavotteban és egyéb francia táncokban a legprecízebb oktatást nyújtotta a növendékeknek. A sok szép kis táncosné, a hiataltság őrde varázsát árasztotta, a mint később pajzán jókedvében mulattat, táncolt vígan az első bálján.

— **Tűz Imrege.** *Weinberger* Dávid imregi földbírtos lakóháza az elmúlt Pénteken este teljesen leégett. Kéménygyulladástól keletkezett a tűz, a mely csakhamar lángba borította a fedélzetet, gyorsan és mohón emésztett a pusztító elem, ugyannyira, hogy a fedélről mihamar leégett a felső emelet is. Ropogva, recsegeve omlott le az épület, a drága és izléses szobatorzat teljesen odaveszett egy pár szekrény és egy vasszekrény kivételével, melyet teljesen megromgált állapotban dobáltak le az emeleti ablakokból. A mentés nehéz volt. A kár körülbelül 10000 frtra tehető, a melyből 4—6000 frt biztosítás utján megtérül.

— **Csemegeszőlő értékesítése.** A földmivelésügyi miniszter köriratot intézett a gazdasági szőlészeti pince és filoxera ellen védekező egyesületekhez, amelyben ezen egyesületek utján felszólítja az ország szőlőbirtokosait, hogy csemegeszőlőtermékeknek eladásra szánt mennyiségét — a fajta és ár megjelölésével — folyó évi augusztus hó 10-ig jelenték be. A földmivelésügyi miniszter ezen intézkedésének célja az, hogy az eladásra rendelkezésre álló csemegeszőlőtermékek széles alapon közzétessék, az érdeklődők figyelmét a forrásokra, a honnan csemegeszőlő beszerezhető, felhívja s ezen az uton a csemegeszőlő értékesítését előmozdítsa. Értesülésünk szerint a földmivelésügyi miniszter az eladásra rendelkezésre álló csemegeszőlőtermékek kimutatását alkalmos módon a külföldön is terjesztetni szándékozik, mindazonon a helyeken, ahol a csemegeszőlő iránt kereslet szokott lenni. A földmivelésügyi miniszter felhívását azzal ajánljuk szőlőbirtokosaink figyelmébe, hogy a szükséges bejelentési lapokat a gazdasági szőlészeti pince és filoxera ellen védekező egyesületektől, a vincerliskolától s a földmivelésügyi miniszterium szőlészeti osztályból levelezőlapon írt egyszerű megkereséssel megszerezhetik.

— **Honvéd póttartalékosok fegyvergyakorlata.** Honvédelmi miniszteri rendelet szerint a honvéd póttartalékosok fegyvergyakorlata szeptember hó 24-én veszi kezdetét és 35 napig tart. E gyakorlatra ezredenkint 460 póttartalékos idéznek be az 1896., 1894. és 1892-ik évben besorozottakból. Az említett rendelet szerint a gyakorlat tartamára azon tényleges állományiak közül, akik most szabadságra mennének, századonként három-három altiszt visszamarad, de ezt egy fegyvergyakorlatba betudják nekik.

APRÓ REGÉNYEK.

A TEGLA-KIRÁLY.

Irta: *Kemechey Jenő.* (1)

Tárczy Bulcs dr., a tarnóc-menti bánatársulat jogügyi tanácsosa, a nagy vas szekrényből kiszedte az ezres bankókat és egymásután leropogtatta az íróasztalára s még egyszer átváltoztatta Tolnai Jakab közvetítő kezébe s vígan zsebre tette az adásvételi szerződést, a melynek értelmében Tárczy Emőd kir. táblabíró és Tárczy Bulcs dr. ügyvéd megvásárolták Morgenstern Mórnak Csicsér-községbeli birtokát harminchétezer forintért. A közvetítőt megkínálta egy szivarral, gyűjtőt gyűjtött neki és kedveskedve kísérte az ajtóig:

— Isten vele, Tolnai ur! Az ég áldja! Tolnai ur az ajtóból visszafordult, levette aranykeretes szemüvegét s míg azt törölte, hogy hogy föl se nézett, beszélt az ügyvédhez:

— Ha valamikor a nagyságos urak el akarnak adni ezt a kis gazdaságot, vagy ha kölcsönt akarnának rá venni, arra az esetre itt hagyom a lakáscímemet.

— Isten áldja, Tolnai ur!

Az ügyvéd mosolygott, megpödrölte puha fekete bajuszát, boldog önbizalommal kifeszítette a mellét s az átvett névjegyet bedobta a papirkosárba. Aztán kitérte az ablakot, hátra simította dús, hullámos haját homlokáról és csilllogó szemmel nézett ki a ragyogó júniusi levegőbe.

Akkora nagy volt a boldogsága, hogy okvetlenül közölnie kellett valakivel. Behívatta irodavezetőjét.

— Kedves Péter, holnap elutasom a birtokomra...

— Birtokot vett az ügyvéd ur?

— Kis gazdaságot, öregem. Egy vagytam már a föld után, hogy a mikor itt kijutottam a Margit-szigetre szerettem volna legelni.

A két orcsója kipirult és úgy lelkenedett.

— Kisgyerekek koromból emlékezem a nagy tornács udvarházunkra, a lovakra, a csikókra, a gémes kutra, amely mellett ráncos marju, villás szarvu ökrök, fúrge tinók sorakoztak a pályához. Mintha most is látnám, a mikor a patakvidről beavarták a kóst a Ronyva vízébe, a bárány mind ugrált utána a habok közé. Aztán egyszerre szomorú lett a gyerekkorom. A birtokunkat eldobálták, fölkerültünk mindnyájan a fővárosba, ide a kövek közé. Hát azt hiszi, lehet a méhdöngést, az orgonabokrok árnyékát, az érző szőlő mosolygását, a buvazetés hullámzását, a rétilatát, a patakviz beszédét elfelejteni? Nem lehet, kis öregem. Győtört mindnyájunkat a föld szomja szüntelenül. Csak egyszer hajthatnánk a magunk lovait a magunk földjének dülő útján, úgy junisajt, a mikor a repce virága messze sárgállik s a buvazírgy kinevet a fejjel árpakalászkok közül! Be megtudnók becsülni! Minden krajcárt, a mit megvonnattunk a szűkségtől, a bátyámmal együtt összekuporgattuk, szomjuhozva, égvé örök vágtyól a földnek. És most vásároltunk egy kis gazdaságot! Még nem is láttam. Bizonyosan nagyon bájos. Ott fekszik a Latorca mentén. Az egyik sarkában egy kisdédők kerek erdő, fiatal csererdőske. Meg kell nézmem. Három napig oda leszek. Addig vigyázzon mindenre.

Futott a bátyához, ott megmutatta a szerződést. A gyerekek mind körülrajzolták, olyik fölkaporodott az ölébe s mindenki kérdészködött a földről, a mely majd a haza lesz, az igazi az egyetlen, a rég várt otthon, a kert, a föld, az erdő, a ház, a mi a miénk. Vajjon lesz-e az erdőben rigó, a patakban hal, a réten selymes fű, a kertben cseresznye, a homokos domboldalon piros bélu görögdiinnye?

A gyerekek még az nap este utazni akartak. A táblabíró ur kijelentette, hogy az idén korán kiveszi a szabadságát, s Giza kisasszony, a halvány arcú

tizenhét esztendő leány Chopin, szonátáinak imádója, azon volt, hogy zongorát nem kell vinni haza, mert ő majd főzni akar. Micsoda illatos párájú, piros levű zses bográcsos gulyást fog ő főzni. Az lesz majd csak a valami. Még a Frankfuk is . . . De elhallgatott s elfordította pirosba borult arcát.

(Folytatása következik.)

A szerkesztőség üzenete:

Gyula. Ha be tudja igazolni, több tanu közjegyzőleg hitelesített nyilatkozatával, hogy Önt tévesen írták be az anyakönyvbe s születése óta mindig Gyula nevén ismerték, a belügyminiszter esetleg megengedi az anyakönyv kiigazítását.

B. G. Gázezés. Az a név nem a név, az illető úgy hívják.

Jogász Patak. A bécsi tudományos akadémia azért *Kaiserlich*, mert ott mindent a császárság csinál, az osztrák nemzet pedig, mely nem létezik, semmit. A Magyar Tudományos Akadémia ellenben azért *nem királyi*, mert azt sem a magyar királyság, sem az állam, hanem a magyar nemzet emelte.

R. K. S. erenos. Olyan iskoláról nincsen tudomásunk. A miniszteriumban foglalkoznak ugyan a kérdéssel, de még semmi irányban eddig nem határoztak.

Előfizető Helyben. Országos jellegű szegényház nincs Magyarországon. Csak egyes városokban vannak szegényházak, melyet a városok tartanak.

Nem közhíhetők. Az utazó kikerics. (Furcsa?). Cserebogár sárga cserebogár . . . (Megkértem).

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

Elveszett

e hó 1-én egy összelánczolt kulcs-csomó.

A becsületes megtaláló, ha a rendőrségen kézbesíti, megfelelő jutalomban részesül.

Ha szép kenyeret vagy süteményt akar ön, kérjen

40—50 deka buzaliszthez 5 krajczárért 2 dekagramm

„Stella“ sütőport

mely jobb minden bécsi gyártmánynál.

Kapható Sátorajja-Ujhelyben: Bilanovits István, Szentgyörgyi Vilmos Malártsik György, Klein Albert, Klein Géza, Behyna Testv., Hazai Adolf, Klein Henrik, Fischer Hani, Glüch Samu, Grünbaum Márk-kusz Liechtenstein Adolf és Szikszay Róza kereskedésében. 50

Köszönetnyilvánítás.

Ü Fensége Salvator Lipót főhercege udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ü eszteri és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpbal bélelt cipőkkel. Ü Fensége hosszabb gyalog kirándulásán hasznáta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy e, mint más közönséges cipőknel. Kitérők egy pár vadász cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbélelssel, ugyanannál a cipésznel a aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor!

Az asbestbetéti cipők kitérőknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fáradásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő líve

WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé láb fájdás!

Övjük lábainkat hidegtől,

nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbélelssel látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélel kitérőséget legjobban bizonyítja, ha a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottott. Széleskörű elismerés és közzététel, vagy a pénz előleges beklédése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Asbestáru-gyár

részvénytársaság

Budapest VI. Sziv-utca 18.

17—52

Egyedüli elárúsító raktár Klein Zsigmond „Kedvenc áruház” S.-a.-Ujhely Rákoczy-utca 775.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmu a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZIEHER IGNÁC, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MAR CZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal 50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténetet.

Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korú ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és irásismólatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a mint a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, császári és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műrekekről egybegyűjtött a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfontosabb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden művelődésének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesül két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklín Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

ERŐSÍTETŐ gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa gyorsajtóján Sátorajja-Ujhely.